

Vårt Kristianstad

Kristianstads kommun ligger vackert på den skånska slätten med öppna fält, skog och sandstrand längs Hanöbukten. Vi har en stad med gamla anor och en levnadskultur präglad av utbildning, företagande och skapande. Här finns alla möjligheter till ett gott liv, men vi måste ta vara på möjligheterna. Kristianstads kommun har många fördelar men vi kan bli bättre. Det behövs ett annat politiskt ledarskap. Vi vill att Kristianstad tar täten och går före de andra kommunerna i sitt utvecklingsarbete – för en stark arbetsmarknad, en god utbildning och ett aktivt miljöarbete. Ett socialdemokratiskt styrt Kristianstad har höga ambitioner och tar plats i täten!

I vår kommun är alla välkomna och här sätter vi människan främst.

Vi lever i en föränderlig värld där tidigare gränser allt mer suddas ut, både inom och mellan länder. Ny teknik möjliggör nya sätt att arbeta och kommunicera. Nya kulturella influenser berikar vår världsbild. Alla ska känna sig hemma i vår kommun oavsett bakgrund, förutsättningar, etnisk tillhörighet, sexuell läggning eller religionstillhörighet. Det är spännande och inspirerande, men det innebär även en del utmaningar. Efter åtta år med ett borgerligt styre både på riksnivå och i vår kommun så har klyftorna ökat, arbetslösheten cementerats och framtidstron falnat för många unga. Det är en farlig utveckling som skapar misstro, uppgivenhet och ett ”vi- och dom”. Vi kan vända den utvecklingen genom att återupprätta ett starkt välfärdssamhälle med utbildning, arbete och omsorg till alla. Ett samhälle som genomsyras av de socialdemokratiska idealen om rättvisa, frihet, solidaritet och jämlikhet är viktigt för individen så väl som för kollektivet. FN:s Barnkonvention och Konventionen för funktionshindrade ska genomsyra samtliga beslut i kommunen.

I vår kommun ska alla känna sig trygga.

Det viktigaste för våra medborgare är att få utvecklas och känna trygghet. Tryggheten i att ha en bostad, utbildning och ett arbete att gå till. Att få vård när det behövs och stöd och hjälp när livet är svårt. Detta är vårt politiska ansvar – i riksdagen, i Region Skåne och i Kristianstads kommun.

I vår kommun ska vägarna ligga öppna för utbildning och arbete.

Kristianstads kommun har många fördelar, inte minst naturen, det vackra Vattenriket och den långa kusten. Vi har också fördelen att ha en väl förankrad högskola i vår kommun och ett aktivt näringsliv. Vårt geografiska läge i den dynamiska Öresundsregionen ger obegränsade utvecklingsmöjligheter. Men vi måste bli bättre på att ta tillvara dessa möjligheter och omsätta det i arbetstillfällen och samarbeten.

I vår kommun ska alla skolor vara bra skolor.

En bra utbildning är en rättighet och en grundsten i var människas utveckling. Varje barn förtjänar en bra utbildning, oavsett föräldrarnas inkomst eller utbildningsbakgrund. Det är en viktig demokratisk aspekt att alla skolor ska vara bra, oavsett var du bor. Jämlikhet och hög utbildningsnivå är det viktigaste för ett starkt och växande samhälle.

I vår kommun prioriterar vi miljöfrågorna.

Kristianstad har tidigare legat i framkant i nationell jämförelse när det gäller klimat- och miljöarbetet. Under två borgerliga mandatperioder har kommunen sjunkit i nationella rankingar. Det är dags att Kristianstad återigen tar på sig ledartröjan i arbetet med vår tids stora ödesfråga. Miljöfrågorna ska genomsyra hela den kommunala verksamheten och naturligt integreras i samtliga besluts- och planprocesser.

I vår kommun får alla bra omsorg när man behöver.

I Kristianstads kommun skall det skapas förutsättningar för att åldras aktivt. Kristianstad ska genomsyras av en anda att om något händer ska man känna sig trygg med att få den hjälp som behövs efter behov. Den som är i behov av vård ska också äga rätten att själv bestämma över sin situation och vad som är livskvalitet.

I vår kommun finns det bra boende och alla möjligheter till en inspirerande fritid.

En kommun med ett stort omland har många fördelar, men även en del utmaningar. Vi vill att hela kommunen ska leva. För det krävs ett varierat boendebud och en god samhällsservice såväl i staden som på landsbygden. Föreningslivets betydelse för barns och ungdomars tillgång till en meningsfull fritid kan knappast överskattas. Genom idrottsföreningar, kulturföreningar, scoutkårer, ridklubbar och många andra får alla våra medborgare möjligheter till en meningsfull fritid.

Vi vill att man ska känna sig hemma i vår kommun oavsett om man är ung eller gammal, född här eller nyinflyttad, om man önskar lugn och stillhet eller lite mer puls och aktiviteter.

Vår viktigaste målsättning är att alla medborgare, oavsett bakgrund och förutsättningar, ska känna framtidstro och tillhörighet i vår kommun!

Jobb skapar tillväxt och framtidstro

En hög tillväxt och en stark arbetsmarknad är en förutsättning för ett växande Kristianstad. Arbetsmarknaden och näringslivet är under ständig utveckling och det är viktigt att kommunen tar en aktiv roll i det arbetet. Vi vill ha ett stimulerande näringslivsklimat som gynnar innovationer och samarbete. Här står vi inför en stor utmaning. Kristianstad har en hög arbetslöshet, inte minst bland ungdomar och utrikes födda, vilket är förödande både för den drabbade individen men också för samhället i stort. Arbetslöshet är ett slöseri med resurser som vi inte har råd med. Kompetens går förlorad samtidigt som kostnader skjuts över på kommunen genom framför allt kraftigt ökade utbetalningar av försörjningsstöd.

Näringslivsfrågorna ska stå högt på dagordningen. Vi ska stimulera och stötta både befintliga och nya aktörer genom ett nära samarbete och goda möjligheter för etablering. Kristianstad har goda förutsättningar med ett starkt näringsliv, inte minst inom livsmedelssektorn. Högskolan Kristianstad är en tillväxtmotor. Kontinuerlig samverkan och goda relationer mellan kommun och näringslivet är avgörande för en positiv utveckling. Krinova är en naturlig mötesplats för idéer, samarbeten och innovationer. Vi vill utöka och fördjupa den samverkan som finns idag med företagare och företagareorganisationer. Genom att placera kommunens näringslivskontor på Krinova så knyts verksamheterna ihop och Mötesplats Kristianstad ska även vara en serviceplats med möjlighet till information och hjälp. Vi har även fördelarna av närheten till den dynamiska Öresundsregionen med ett högt innovationsklimat och ett näringsliv i ständig utveckling. Idag är avstånden med teknikens hjälp mycket små, detta underlättar samverkan och delaktighet i hela regionen. Kristianstad måste ta tillvara på de möjligheter som vår mångkulturella region erbjuder, inte minst vad gäller språkkunskaper och kulturella erfarenheter.

En välfungerande offentlig sektor som tar ansvar som arbetsgivare och ett varierat näringsliv med både bredd och spets utgör grunden för en stabil och attraktiv arbetsmarknad. Vi behöver fler arbetstillfällen i vår kommun men också fler insatser för att de som är utan arbete ska kunna kvalificera sig för de jobb som faktiskt är lediga, matchningen måste bli bättre. Vi har idag en hög arbetslöshet samtidigt som flera företag har svårt att rekrytera. Därför är det viktigt att lyfta det livslånga lärandet, med möjlighet till vidareutbildning och kompetensutveckling genom hela livet. Vi måste generellt öka sysselsättningsgraden för att säkerställa en hög tillväxt och bra förutsättningar för vår gemensamt finansierade välfärd i kommunen.

Det krävs flera insatser för en stark arbetsmarknad. Inte minst måste inträdet för våra unga och personer med invandrarbakgrund underlättas. Feriearbete är en bra första kontakt med arbetslivet och ger möjligheter till referenser och att knyta kontakter. Tyvärr får inte alla som önskar det en plats på grund av brist på resurser och lämpliga praktikplatser. Samtliga gymnasieungdomar ska erbjudas 3 veckors feriearbete. Unga vuxna med funktionsnedsättningar är en bortglömd grupp på arbetsmarknaden. Tiden efter gymnasieskolan måste förberedas väl. När skolan är slut ska det finnas en personlig utvecklingsplan som träder i kraft. Det ska finnas tydliga alternativ för fortsatta studier, praktik eller arbete.

Det är inte acceptabelt att ungdomar tvingas till försörjningsstöd endast på grund av att de är arbetslösa. Det finns en grupp unga som inte går i gymnasieskolan. Ofta beror det på att man av olika anledningar inte mår bra. Kommunen har ett uppföljningsansvar fram till 20 års ålder och insatserna nu går ut på att motivera den unga till skolgång. Det behövs mer resurser och

åtgärder för att stödja dessa unga människor att återfå självförtroende och hopp om framtiden. Målet måste vara skolgång, praktik eller arbete, kombinerat med behandling eller annat stöd när det behövs.

Vi tror att några av framtidens starka branscher i Kristianstads kommun kommer att vara gröna näringar och besöksnäringen. Omställningen till ett klimatsmartare samhälle innebär nya jobb genom att vi främjar den miljödrivna näringslivsutvecklingen med nya produkter och tjänster. Vår fantastiska natur och gedigna kulturutbud gör Kristianstad attraktivt för besökare och turister, men vi kan bli bättre på att lyfta fram våra fördelar och utveckla tjänster och verksamheter inom näringen.

Kristianstad ska vara en attraktiv kommun för företagsetablering och här ska man som ung känna tillförsikt i att man får utbildning och arbete!

Vi vill:

- **Genomföra ungdomsgarantin som ger ersättning i 90 dagar mot att deltagaren aktivt söker jobb och praktikplats**
- **Att ingen ungdom under 24 år ska behöva leva försörjningsstöd, endast på grund av arbetslöshet**
- **Garantera feriearbete till alla ungdomar mellan 16 och 18 år**
- **Förstärka insatserna för ungdomar som inte går i gymnasieskolan**
- **Använda hela verktygslådan för arbetsmarknadsinsatser** och exempelvis införa Plusjobb inom offentliga förvaltningar, erbjuda kommunala nystartsjobb och även satsa på utvecklingstjänster och lönebidragsarbete tillsammans med de fackliga organisationerna
- **Utveckla tjänster och verksamheter inom gröna näringar**
- **Att kommunen ska vara aktiva i samarbetet med Region Skåne och söka nya samarbeten i hela Öresundsregionen**
- **Ta ett helhetsgrepp om vilka utvecklingsmöjligheter som finns i samarbetet mellan Kristianstads kommun och Högskolan Kristianstad**
- **Starta upp Mötesplats Kristianstad**
- **Att alla unga med funktionsnedsättningar ska erbjudas en personlig utvecklingsplan när man slutar gymnasiet**
- **Att kommunen tar ett större ansvar genom att anställa fler personer med funktionsnedsättning**

En grön vision för Kristianstad

För att nå en hållbar framtid krävs en helhetssyn på miljö- och klimatfrågorna och att vi tar hänsyn till både ekonomiska, sociala och ekologiska aspekter. De utmaningar som vi löser idag förbättrar våra förutsättningar för morgondagen, men det är ett långsiktigt arbete som kräver samsyn och samarbete på alla plan. Miljöfrågorna måste hanteras lokalt såväl som regionalt, nationellt och internationellt.

Kristianstad ska återigen bli ett föredöme i hållbar utveckling. Miljöpolitiken är i högsta grad en fråga om solidaritet och handlar därmed om jämställdhet, rättvisa och demokrati. Det är vårt ansvar gentemot kommande generationer.

Kristianstad ska ta tillbaka positionen som Sveriges bästa miljökommun med en tydlig Agenda för det 21:a århundradet. Utbyggd biogasproduktion och energiomställning är viktiga delar för att uppnå målet att bli en fossilbränslefri och långsiktigt hållbar kommun. En hög konsumtionsnivå innebär även en stor mängd avfall som måste hanteras och tas tillvara på bästa sätt. Kristianstad var tidigt ute med sopsortering i hushållen men det krävs nu att vi utvecklar och förbättrar sophanteringens både i offentliga miljöer och för hushållen. Det ska vara enkelt och smidigt att återvinna. Vi vill också införa grindhämtning.

Varje kommun har ett ansvar att se till den egen miljöpåverkan. Upphandlingar ska alltid ta hänsyn till energibesparing och miljövänliga alternativ. Renoveringar och underhåll av fastigheter görs miljövänliga. Kommunens Klimatstrategiska program är ambitiöst i sin målsättning och alltid följas vid upphandlingar. Trafiken är en avgörande faktor för att minska på miljöfarliga utsläpp. Vi måste på olika sätt minska biltrafik, transporter och avgaser. Det krävs en välfungerande kollektivtrafik som på ett effektivt sätt binder samman de olika orterna i kommunen. Påverkansarbete gentemot Region Skåne är avgörande för att förbättra möjligheterna till kollektivt resande i vår kommun. En bilfri innerstad med förstärkta gång- och cykelstråk prioriteras för en bättre miljö i centrum. Kristianstad har påbörjat övergången till biogas inom flera områden men arbetet måste intensifieras och följa en tydlig målsättning, bland annat med fler tankstationer för att öka tillgängligheten till biogas som bilbränsle. Detta är steg mot att Kristianstad blir en fossilbränslefri kommun 2020!

I Kristianstads kommun har vi fantastiska naturområden som måste värnas och utvecklas. Biosfärområdet Kristianstads Vattenrike är utsett av Unesco i syfte att bevara, utveckla och stödja våra unika natur och kulturhistoriska värden. Biosfärområdet ska genomsyra alla kommunala förvaltningar och förstärkas i olika samarbeten exempelvis med Högskolan i Kristianstad och näringslivet. Kristianstad Vattenrike kan bli ett internationellt vetenskapligt centrum för biosfärforskning. Vi vill inrätta en särskild professur i samarbete med Högskolan Kristianstad. Verksamheten Naturskolan ska återskapas och en biosfärsbiljett inrättas för besökare för att stimulera naturintresset. Det är viktigt att samtliga våra naturområden sköts och underhålls så att de fortsätter att vara attraktiva för besökare. Marknadsföring och information om vår fantastiska natur ska förstärkas för att stimulera besöksnäringen. Våra naturområden ska så långt det är möjligt vara tillgängliga för alla.

Forskare är eniga om att en av framtidens ödesfrågor kommer att vara tillgången på friskt vatten. Grundvattnet i Kristianstads kommun håller hög kvalitet och det måste värnas och skyddas. Det är inte rimligt att vårt grundvatten används till exempelvis bevattning och toaletter och det är därför nödvändigt att det upprättas en plan för hur vi i kommunen kan hushålla bättre med våra vattenresurser.

Vi tar ansvar för att överlämna ansvaret för vårt samhälle till våra barn och barnbarn med gott samvete!

Vi vill:

- **Att minst 50 procent av de livsmedel som kommunen köper in ska vara ekologiskt producerade**
- **Att Kristianstads kommun ska göra upphandlingar som sparar på energi och gynnar småskalighet och lokal produktion**
- **Att livscykelanalyser görs när kommunen underhåller och renoverar fastigheter och anläggningar, så att de mest miljövänliga och energisnåla alternativet väljs**
- **Utveckla källsorteringen genom att införa grindhämtning samt flerfacksbehållare i offentliga miljöer**
- **Fortsätta utvecklingen av biogasproduktion i egen regi samt öka tillgängligheten med fler tankställen**
- **Utöka området för bilfri innerstad med förstärkta gång- och cykelstråk**
- **Att Kristianstads kommun ska bli medlem i föreningen Sveriges ekokommuner, vars syfte är att främja utvecklingen av ett hållbart samhälle utifrån ett ekologiskt perspektiv, men med tydlig koppling till det sociala och ekonomiska perspektivet**
- **Utveckla Kristianstads Vattenrike i samarbete med Högskolan i Kristianstad till ett internationellt vetenskapligt centrum för biosfärforskning**
- **Införa en "biosfärsbiljett" med samlade förmåner för besökare i Kristianstads Vattenrike**
- **Utveckla "Naturens Bästa" - naturturism i samarbete med lantbrukare, entreprenörer och det ideella föreningslivet. Många turister efterfrågar färdiga paket**
- **Kemikaliesanera kommunens verksamheter - utreda och göra en plan för hur medborgarna ska slippa utsättas för farliga kemikalier i kommunens verksamheter. Börja där de minsta barnen vistas!**

Bo och leva i stad och på landsbygd

Kristianstads kommun är stor till ytan och berikad med både en central stadskärna och en omfattande landsbygd. Vi är både den lilla storstaden och den stora småstaden! En kommun med ett stort omland har många fördelar, men även en del utmaningar. Vi vill att hela kommunen ska leva. För det krävs ett varierat boendebud och en god samhällsservice i hela kommunen. Framför allt i våra basorter måste offentlig service såsom förskola/skola, vårdcentral, folktandvård, bibliotek och kollektivtrafik för medborgarna värnas.

Alla människor ska ha rätt till en bostad, det är ett av våra mest grundläggande behov. Det är egentligen ett statligt ansvar att tillse att alla människor får ett passande boende med en rimlig standard till en överkomlig kostnad. Vi ser ökade problem på bostadsmarknaden på grund av ett minskat byggande. Framst är det de unga och människor med låga inkomster och med få kontakter som drabbas när bostadsmarknaden inte kan erbjuda olika sorters boende. Vi måste ha ett varierat utbud av bostäder för alla – ungdomar, studerande, barnfamiljer, små hushåll och äldre i hela vår kommun. Vi måste följa Högskolans Kristianstads behov av studentbostäder för att kunna leva upp till den kommunala bostadsgarantin. Det är viktigt att stimulera en fungerande flyttkedja där olika sorters boende frigörs naturligt. Vi ser särskilt ett stort behov av fler hyresbostäder till rimlig kostnad. Ett socialt blandat boende är avgörande för att nå en större integration i kommunen.

Det är också viktigt att vi bygger rätt bostäder utifrån efterfrågan. Idag har bostadens utformning och anpassning fått allt större betydelse. Ett sådant exempel är anpassade boenden för äldre, gärna i närheten av den tidigare bostaden. Även tillgången till samhällsservicen påverkar attraktiviteten i ett område eller i en ort. Vi vill därför verka för en god service i alla våra basorter, vilket även kräver ett aktivt samarbete med Region Skåne. Vi måste arbeta för att förbättra tillgängligheten i ytterområdena.

Kommunen har ansvar för att upprätta ett bostadspolitiskt program. Det handlar om att garantera markförsörjning, uppmuntra och möjliggöra för olika aktörer att bygga i kommunen. ABK har därmed en central roll, då det är ett helägt kommunalt bolag som kommunen har direkt rådighet över. ABK:s uppdrag att bygga och förvalta bostäder ska fortsatt utvecklas.

Våra bostäder har stor påverkan på miljön. Det är viktigt att vi arbetar både med att säkerställa att all nybyggnation görs enligt höga miljökrav samt att det gamla beståndet rustas upp till motsvarande kravnivå som vid nybyggnation. Det faller sig också naturligt att kommunen planerar framtida bebyggelse utifrån tillgänglighet och kollektivtrafiknära lägen för att underlätta ett miljövänligt resande. Det är en utmaning då vi samtidigt måste värna den värdefulla åkermark och de grönområden vi har i vår kommun. Det handlar om såväl förtätning i attraktiva bostadsområden som utveckling i basorterna.

Det ska finnas bra boende för alla i vår kommun!

Vi vill:

- **Bygga fler lägenheter i centrala Kristianstad, bland annat vid på Söder, vid Kanalgatan, vid Finlandshusen, Östra Kasern, Östermalms park samt vid Vilans ängar**
- **Att hyresrätter byggs även i basorterna**
- **Möta den särskilt höga efterfrågan i Åhus genom att bland annat bygga flerbostadshus**
- **Satsa på fler tillgängliga bostäder och trygghetsbostäder i områden med god samhällsservice**
- **Bygga bostäder för unga**
- **Verka för att det finns en god samhällsservice och tillgänglighet i samtliga basorter, exempelvis skola/förskola, vårdcentral och kollektivtrafik**
- **Att kommunen skall tillgodose behovet av villatomter, såväl till privatpersoner som företag**
- **Att planeringen av bostadsbyggande skall ske på ett sådant sätt att det bidrar till integrationen i samhället. Nya satsningar i kommunen bör ha en blandad bebyggelse med olika upplåtelseformer**
- **Satsa på den yttre miljön och aktiviteter som berikar det kulturella och sociala livet**

Kunskap och livslångt lärande

Våra barn är det viktigaste vi har, de är vår framtid och förtjänar de bästa förutsättningarna i livet. Utbildning och kunskap är nyckeln till personlig utveckling och frihet för alla medborgare. Frihet i att kunna välja vilket yrke du vill ha och personlig utveckling som ger förutsättningar att möta nya utmaningar och ta tillvara på tillfällena i livet. Utbildning och bildning ska vara möjligt genom hela livet.

Förskolan och skolan ska vara platser där nyfikenhet bejakas och intressen väcks. Det är viktigt att eleverna från början är positiva till skolan och tycker det är roligt och stimulerande. Engagemang och kreativitet ska genomsyra våra verksamheter och det ska råda ett tillåtande klimat som stärker unga människors självkänsla och positiva drivkrafter. Vårt samhälle behöver kreativa och självständigt tänkande unga människor.

Alla skolor måste därför vara trygga skolor! Det ska råda nolltolerans mot mobbning, kränkningar och diskriminering. Solidaritet, empati och ömsesidig respekt är grundläggande värderingar och förhållningssätt som det alltid måste hållas aktiva samtal om. Där det finns ett tillitsfullt och tryggt klimat vågar man mer. Förskolor och skolor ska ledas av kompetenta och målmedvetna förskolechefer och rektorer. I klassrummet är det lärarna som står för ledarskapet, med tydliga mål, ett tydligt ansvar och med positiva förväntningar på eleverna.

Förskolan och skolan har prövats hårt ekonomiskt i flera år och behöver mer resurser. Vi vill sätta stopp för besparingarna och istället satsa mer på våra barn och unga, vår framtid. Inte minst är det viktigt att ge pedagogerna goda förutsättningar. De måste ges goda möjligheter till utveckling i sitt arbete och kontinuerlig kompetensutveckling. De är vår viktigaste resurs.

Att kunna läsa och skriva är grundläggande och viktiga färdigheter för att skolan ska bli så positiv som vi vill att den ska vara för alla barn och unga. Skolan ska ge ett tidigt och omfattande stöd med lässtödjande insatser. Fler specialpedagoger med inriktning mot läsinlärning ska anställas. Alla ska kunna få stöd i lärandet, till exempel genom öva på det man lärt under skoldagen. Fritidshemmet är tillsammans med skolan en bra resurs för den hjälpen och för att erbjuda en stimulerande fritid. Fritidspedagogernas kompetens måste tas tillvara i skolan. För de som inte klarar målen ska individuella utvecklingsplaner upprättas, bland annat som ett stöd vid övergången mellan grundskola och gymnasium.

Vi har i grunden en bra gymnasieskola i Kristianstad. Det visar sig till exempel i att många Kristianstadsungdomar nått stora framgångar i olika tävlingar inom ramen för yrkesprogrammen. Det är dock allt för många som inte fullföljer sin gymnasieutbildning. Resultaten kan och ska bli bättre! Vi vill ge förutsättningar att skapa fler utmaningar för de studerande, till exempel genom att ge dem möjligheter att läsa högskolekurser och bekanta sig med den forskning som bedrivs på Högskolan Kristianstad. Möjligheterna att utbilda sig i vuxen ålder ska vara goda. Skälen för vuxenstudier kan vara många. Att nå gymnasiebehörighet är ett skäl, en yrkesutbildning kan vara ett annat. Chanserna att få ett arbete ökar väsentligt med en gymnasieexamen.

Det finns flera spännande sätt att utveckla skolan i vår kommun. Vi vill inleda en diskussion om utveckling av fyra strategiska ämnesområden; hållbarhet, teknik och naturvetenskap, kultur och samhälle samt språk. Där kan vi exempelvis lyfta Vattenrikets möjligheter i undervisningen för Biosfärområdet Kristianstads Vattenrike är en unik resurs i kommunen, som kan användas strategiskt för en bättre måluppfyllelse i skolan. Vi vill även tillsätta en

utredning om att bygga upp en tekniskola i kommunen. Allt mer avancerad teknik finns i vår vardag. En tekniskola i Kristianstad ska knyta an till Vattenriket och den forskning som bedrivs där.

En bra utbildning ska inte avgöras av vilken bakgrund eleven eller dess föräldrar har eller vilken skola man väljer. I Kristianstads kommun ska alla skolor vara bra skolor!

Vi vill:

Förskolan:

- Ha mindre barngrupper i förskolan för de yngsta barnen. Vårt mål i första hand är minska antalet barn i småbarnsgrupperna
- Öka den specialpedagogiska kompetensen i förskolan. Förskolan är en utbildning och pedagogiken utvecklas allt mer.
- Att förskolan ska vara tillgänglig när familjerna behöver den genom förbättrat öppethållandet på obekväma arbetstider

Grundskolan:

- Satsa på läsande! Alla barn ska kunna läsa när de slutar första klass.
- Inrätta lektorstjänster med inriktning på läsinlärning.
- Genomföra en omfattande lässatsning
- Anställa fler specialpedagoger i skolan så att alla kan få det stöd de behöver.
- Avsätta mer resurser till läromedel
- Alla elever som börjar första klass ska få en ny läsebok
- Satsa på fritidshemmen
- Ha individuella utvecklingsplaner som följer med till gymnasieskolan, för de som inte klarar målen i nionde klass

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen:

- Skapa utmaningar – ge möjligheter till att läsa högskolekurser och bekanta sig med forskning
- Främja intresset för yrkesprogrammen, genom bland annat mer och bättre information
- Inrätta lektorstjänster som en resurs för ämnesutveckling
- Anställa fler specialpedagoger
- Öka samarbetet mellan Höskolan Kristianstad och kommunens skolor.
- Öka insatserna för att nå de som inte har gymnasieexamen

Bra omsorg för alla som behöver

I Kristianstads kommun skall det skapas förutsättningar för att åldras aktivt. Socialdemokraterna ser att vi har gott om resurser i våra äldre kommuninvånare. Genom att man skapar goda levnadsvillkor för den åldrande befolkningen förlänger man också möjligheterna att behålla en god hälsa. Det kan handla om hur vi utformar boende, hur våra utemiljöer ser ut, tillgången till hälso-och sjukvård, tillgängligheten till kollektivtrafik, närheten till service men också närheten till social gemenskap. En god hälsa, en tillgänglig miljö och möjligheten att få vara delaktig i samhället senarelägger behovet av hjälp från någon annan. Det handlar om att stärka det friska genom ett hälsofrämjande synsätt.

En viktig del i ett hälsofrämjande arbete genomförs på våra mötesplatser i kommunen. Att utveckla verksamheterna på våra mötesplatser är därför en prioriterad fråga. Vi ser gärna att besökarna och ideella föreningar är delaktiga i denna utveckling. På mötesplatserna kan det finnas möjlighet till fysisk träning, studiecirklar, matlagning.

Mat som lagas nära den som ska äta ger dofter som stimulerar sinnen och därmed ökar aptiten. Vi vill därför prova att laga mat på de boende där möjlighet ges. Hemleverans av varm mat, med kyld mat som alternativ när man önskar detta. Medborgare med stora omvårdnadsinsatser ska kunna få bistånd i form av att mat lagas i hemmet. Måltidsmiljön skall vara stimulerande och maten gör skillnad i den enskildes hälsa. Men rätt kost kan ibland vissa läkemedel slopas. Vi vet att många av våra svårt sjuka äldre idag använder många läkemedel och vissa går inte gå att kombinera. Vi vill öka samarbetet med sjukvården för att få en bättre översyn av äldres läkemedel.

Att ta tillvara ett främjande perspektiv för hälsa innebär också att kommunen behöver stimulera byggandet. Trygghetsbostäder och andra former av tillgängliga bostäder med närhet till service möjliggör det. Vi vill gärna ge förutsättningar för personal att prova att driva profilboende och intraprenader.

Kristianstads kommun ska genomsyras av en anda att om något händer, om sjukdom uppstår, ska man känna sig trygg med att få den hjälp som behövs efter behov. Kommunen ska se till att de rent basala behoven av mat, boende, trygghet och omsorg i vardagen tillgodoses och uppfylls av en god kvalitet. Den som är i behov av vård ska också äga rätten att själv bestämma över sin situation och vad om är livskvalité. På våra befintliga vård- och omsorgsboende krävs en kvalitetsförstärkning. Det måste finnas tid för samtal, för sociala aktiviteter och för utevistelse. De boende ska inte behöva känna ångslan, oro och ensamhet. Det ska vara tryggt och hemtrevligt att bo på ett äldreboende i vår kommun.

För att kvalitet i hela omsorgen ska upprätthållas måste det finnas tillräckligt med personal. Personalen måste också ha en god arbetsmiljö och trivas. Det är viktigt att ligga i framkant och styra personalresurserna utifrån de behov som våra medborgare har. Anhörigas insatser är också ovärderliga och stödet till dem behöver hela tiden utvecklas och förbättras. Anhörig ska få vara anhörig och inte minska sin egen arbetstid, eller helt avsluta sitt arbete för att vårda. Boendemiljön är viktig och det är dags att inventera möbelbeståndet på vård och omsorgsboende och byt ut det gamla.

Den som behöver hemtjänst har hamnat i en situation av att vara beroende av någon annan för

att få sina vardagliga behov tillgodosedda. Hemtjänsten ska vara inriktad på att göra det beroendet så litet som möjligt. Det innebär att insatserna ska utformas så att de så långt som möjligt sker på de enskildes villkor. Biståndet ska inte krångla till livet, det ska underlätta! För den enskilde handlar det i första hand om att få bestämma över sitt liv, inte att få välja mellan olika företag. Hemtjänsten ska därför utvecklas så att det i allt mindre utsträckning regelstyrs och i allt större utsträckning formas efter den enskildes egen vilja.

Det ska vara tryggt och glädjefyllt på ålderns höst i Kristianstads kommun!

Vi vill:

- **Utveckla befintliga mötesplatser samt tillskapa fler efter behov**
- **Ge förutsättningar för en aktiv vardag och för att bryta ensamhet och isolering**
- **Öka personal i vården efter brukarnas omsorgsbehov**
- **Utveckla stödet till anhöriga med 20 timmars avlösning utfört av fasta avlösningsteam**
- **Att måltiderna som serveras tillagas i möjligaste mån nära våra äldre**
- **Införa ett inspirationspris för arbetsgrupper som verkar för en stimulerande måltidsmiljö**
- **Stärka den enskildes inflytande och självbestämmande i hemtjänsten**
- **Se över förutsättningarna att förenkla biståndsbedömningen**
- **Utveckla demensvården och förbättra stödet till yngre personer med demenssjukdom och deras anhöriga**
- **Att vård- och omsorgsboende planeras och byggs efter behov**
- **Förenkla biståndshandläggningen**
- **Att samarbetet med andra myndigheter, organisationer och föreningar ökar för att ge äldre möjlighet att leva ett aktivt och hälsosamt liv**
- **Att en tillgänglighetskonsult ska finnas i kommunen**

Trygghet och stöd, nya chanser i livet

Barn måste få leva i trygghet! Inga ansträngningar kan bli för stora för att skydda barn mot fattigdom och utsatthet. En väsentlig del av kommunens sociala verksamhet måste handla om att se till så att alla barn ges förutsättningar till ett gott liv med drömmar om framtiden. Missbruk, sociala bekymmer och psykisk ohälsa leder allt för ofta till mångåriga eller livslånga svårigheter med vardagen, ja med själva livet. Kommunens skyddsnät som ska trygga tak över huvudet och mat för dagen, ska skydda enskilda från att fara direkt illa. Ändå ser vi hur människor far illa, är utan bostad, lever i misär och är ensamma med sin ångest och otrygghet. Det är aldrig för sent att ge nya chanser till en bostad, utbildning eller arbete. När det gäller vuxna som är hemlösa eller lever med missbruk görs ett mycket bra arbete av ideella krafter. Kommunen har ett ansvar enligt lag, men ett samarbete med de ideella krafterna förstärker stödet på ett mycket positivt sätt.

Det måste säkerställas att barnavårdsärenden som inkommer från skola, kuratorer och sjukvården blir utförda inom lagstadgad tid. Så har inte skett under senare år. Det är inte acceptabelt! De åtgärder som behövs för att följa lagstiftningen måste vidtas.

Ingen ungdom ska börja sitt vuxna liv med försörjningsstöd. Vi vill se en nollvision för ungdomar mellan 16 och 24 år, som lever på försörjningsstöd med endast arbetslöshet som hinder. Ingen ungdom eller ung vuxen ska vara utan sysselsättning. Det är nedbrytande och passiviserande. Det ska vara en självklarhet att unga människor ska se med förväntan och optimism på sin framtid. Något annat är inte acceptabelt. Det första mötet ska följas direkt av ett inbokat möte inom två veckor med matchningsgruppen och därefter till sysselsättning, praktik eller utbildningskontrakt.

Det är alldeles för lätt att hamna i en svår ekonomisk situation. För många är marginalerna allt för knappa och det kan vara svårt att få vardagen att gå ihop. SMS-lån kan utgöra frestelser för både unga och äldre. Budgetrådgivning behöver förstärkas. Det ska vara enkelt att få stöd om man hamnar i en situation där man behöver det. Förebyggande arbete med att informera ungdomar redan på högstadiet kan vara ett sätt att sprida kunskap så att man inte faller för frestelsen med till exempel SMS-lån. Det finns stora risker med snabba internetbaserade spel att dra på sig skulder, som med nya lån genererar ännu större skulder.

Tolerans, öppenhet och demokratiska värderingar ska prägla det förhållningssätt som kommunen möter medborgarna med. All verksamhet i kommunen ska genomsyras av värderingar som motverkar främlingsfientliga krafter i samhället. Odemokratiska värderingar och diskriminering ska alltid bekämpas. Mäns och kvinnors lika rättigheter att forma sina egna liv är självklart. Strukturer som förtrycker unga flickor och unga kvinnor ska aktivt motarbetas, som till exempel hedersrelaterat våld. SFI utgör en viktig del i integrationen då språket är en nyckel in i samhället.

Sociala investeringsfonder kan vara en del i arbetet att få ett samhälle i balans. Målet är på sikt att minska kostnader och öka inkluderingen av människor i hela vårt samhälle.

Livet går både upp och ner. Det viktiga är att samhället finns där när det går verkligt illa och att ingen hamnar utanför!

Vi vill:

- **Att barn ska få det stöd de behöver utan dröjsmål**
- **Införa en kommunal ungdomsgaranti för unga vuxna som motsvarar försörjningsstödet**
- **Förstärka budgetrådgivningen**
- **Ge information till unga om risker med till exempel SMS- lån**
- **Genomföra kontinuerliga kartläggningar och därefter åtgärder när det gäller hemlöshet och bostadslöshet**
- **Stärka samarbetet med de föreningar som arbetar med stöd till utsatta vuxna**
- **Påbörja ett arbete med att inrätta sociala investeringsfonder**
- **Att kommunens förvaltningar ska arbeta medvetet och aktivt för att främja öppenhet och tolerans, samt motverka fördomar och diskriminering**

Ett rikt kultur- och fritidsliv

Barn och unga växer och får utveckla sin kreativitet och skaparkraft med kultur. Kultur är en lika omistlig del för barn och unga, som kunskaper i ämnen som matematik och svenska. Det finns goda möjligheter att ta del av kultur här i kommunen, men kulturen når inte alla.

Föreningslivets betydelse för barns och ungdomars tillgång till en meningsfull fritid kan knappast överskattas. Genom idrottsföreningar, kulturföreningar, scoutkårer, ridklubbar och många andra får tusentals unga möjligheter till en meningsfull fritid. Det ideella arbetet som unga och vuxna lägger ner som ledare, tävlingsarrangörer och loppisansvariga är av oerhörd betydelse för kommunens attraktivitet. Den är en central uppgift för kommunen att ha en bra dialog med föreningslivet. Det borgar för att det stöd som ges av kommunen också utformas så att det främjar föreningslivets utveckling.

För idrotten kommer idrottskvarteren på Söder att spela en växande roll, inte minst när det gäller större publika arrangemang. Även för idrottens föreningsliv kan Söder utvecklas till en gemensam mötesplats, med fler gemensamma aktiviteter och kreativa möten som stärker idrottens ställning i kommunen.

Frågan om ett nytt badhus diskuteras. Det är dags att under nästa mandatperiod fatta beslut och påbörja en konkret planering för ett nytt badhus i Kristianstad. Ett nytt badhus kan ge både nya och bättre förutsättningar för simidrotten, men också bli ett spännande besöksmål, med äventyrsinslag, bastu- och SPA- avdelningar.

Vi behöver en nysatsning på barnkulturen! Kulturhuset Barbacka är kommunens mötesplats för kultur för, med och av barn och ungdomar. Här finns många kulturyttringar representerade, som teater, drama, dans, musik, bild och konst. På dagarna erbjuds skolor fördjupning och inspiration. På eftermiddagar, kvällar och helger bedrivs en omfattande kurs- och programverksamhet. Genom gemensamma satsningar med andra aktörer, till exempel Musik i Syd, kan en nysatsning på barnkulturen genomföras. Barnkulturen behöver ta mer plats, få mer utrymme i kommunens verksamhet. En nysatsning bör också förenas med en studie om lokalfrågan.

Fritidsgårdarna spelar en central roll för många ungdomar. De verkar för att ge kommunens ungdomar möjligheter till en aktiv, allsidig och meningsfull fritid under drogfria former. Gårdarna arbetar aktivt för att stärka demokratiska värderingar och värderingar om alla människors lika värde. Fritidsgårdarna drivs, med kommunal finansiering, av Kristianstads Fritidsgårdsforum. Ett skäl för drift i föreningsregi är att också på ett enklare sätt åstadkomma ett ideellt engagemang kring fritidsgårdarna. Klart är att fritidsgårdarnas öppettider behöver ses över. Fritidsgårdarna ska vara öppna när skolan är stängd! Kommunen behöver stärka sitt stöd till Fritidsgårdsforum.

Det är dags att på nytt starta ett ungdomsråd. Ungdomar ska goda möjligheter att forma sin vardag, i sin kommun, på den plats man bor och går i skolan. Ungdomar vill vara med och påverka på samma sätt som alla andra. De bryr sig om till exempel miljöfrågor, samhällsplanering och bostadsbyggande och ska ha möjligheter att ge sina synpunkter och vara delaktiga i samhällsbygget.

Det ska finnas tillgång till kultur i hela kommunen. Biblioteken i basorterna är navet för det. Biblioteken ska behålla sin självklara roll som traditionella bibliotek, men dessutom få en vidgad roll som lokala kulturcentrum.

Kristianstad är värdkommun för två regionala kulturinstitutioner Regionmuseet och Musik i Syd. Regionmuseet är det största besöksmålet i Kristianstad med nästan 150 000 besökare om året. Musik i Syds programverksamhet i abonnemangsserien är uppskattad och av mycket god kvalitet. Kommunen ska ha en aktiv och kontinuerlig dialog med Region Skåne med syftet att stärka dessa institutioners roll i det regionala kulturlivet. Kommunens konsthall drivs av Regionmuseet och har blivit en uppskattad och välkänd konstaktör långt utanför kommunens gränser. Konsthallens samlokalisering med Regionmuseet har varit mycket framgångsrik och gynnar både konsthallen och museet. Vi bör ytterligare utveckla konsthallens roll i kommunen och dessutom verka för att stärka dess betydelse i regionen. Den pedagogik som bedrivs på konsthallen har stor betydelse för unga människors närmande till konst. Konsten vidgar synfältet och gör världen större.

Evenemang av olika slag betyder mycket för kommunens attraktivitet. Arenans möjligheter ska tas till vara och en utveckling av idrottskvarteret på Söder öppnar nya möjligheter. Bokfestivaler och Filmbionaler lockar många besökare och har potential att locka ännu fler besökare från hela regionen.

Kultur är viktigt för vårt välmående, för demokratin, attraktiviteten i kommunen och för kreativiteten!

Vi vill:

- **Ta fram en utvecklingsplan för Barbacka**
- **Att biblioteken ska utvecklas i hela kommunen**
- **Utöka antalet platser på Biosfärslägrät**
- **Införa en flerbarnsrabatt till Biosfärslägrät**
- **Värna Regionmuseet och Musik i Syd**
- **Ge möjligheter för Konsthallen att utvecklas**
- **Öka stödet till det ideella föreningslivet**
- **Utveckla idrottskvarteren på Söder**
- **Ge ökat stöd till fritidsgårdarna**
- **Vi vill bygga ett nytt badhus i Kristianstad på attraktivt läge**
- **Öka ungdomars delaktighet, exempelvis genom att införa ett ungdomsråd**
- **Ge goda förutsättningar till idrotts-, kultur - och nöjesevenemang**

En välskött kommun

Kristianstadborna ska kunna leva gott genom hela livet. Socialdemokraternas Kristianstad bygger på en vision om ett jämlikt samhälle med en rättvis fördelning av gemensamma resurser. Vårt mål är att utjämna sociala skillnader och skapa de bästa förutsättningar för våra invånare att kunna leva ett gott liv. Kommunen är kommuninvånarnas, medborgarnas, egen organisation för att lösa frågor som behöver gemensamma lösningar. Uppdraget mot medborgarna kommer alltid i första hand. Hela den kommunala organisationen ska vara inställd på att ta initiativ, planera och genomföra åtaganden med medborgarnas egen medverkan och på deras villkor. Medborgardialogen ska utvecklas inom alla kommunala verksamheter. För att klara uppdragen på ett bra sätt ska det finnas kompetent och välutbildad personal. Det ska finnas goda möjligheter till utveckling och en stimulerande och säker arbetsmiljö. Välutbildad och motiverad personal ökar chanserna för att välfärdstjänsterna ska nå en hög kvalitet.

Skattefinansierade verksamheter i kommunen ska vara öppna för insyn, kontroll och demokratiskt inflytande. Alla medborgare har rätt till insyn. Socialdemokraternas uppfattning att den gemensamt finansierade välfärden i huvudsak ska bedrivas i offentlig regi.

För att långsiktigt säkra en hög kvalitet på våra välfärdstjänster krävs god och välskött ekonomi. Full sysselsättning är absolut nödvändigt för att kunna tillgodose invånarnas behov av en välfärd av hög kvalitet. En hög grad av medvetenhet i den kommunala organisationen om vikten av effektiv hushållning med skattemedel är avgörande. Vi vill att utmaningsrätten tas bort. Det är inte rimligt att näringslivet har initiativrätt att ta över och driva kommunala verksamheter som vård och omsorg. För att klara större investeringar och överbrygga förändringar i konjunkturen är det angeläget att uppnå målet om ett årligt överskott om 2 procent i driftsbudgeten. I svåra ekonomiska tider är det dock alltid en avvägning som ska göras i förhållande till verksamhetens behov, varför ekonomiska regelverk och resultatmål måste kunna tillämpas konjunkturellt.

Kristianstads kommun är en stor arbetsgivare med en bred organisation. Personalen har ett tufft uppdrag, att klara medborgarnas krav på service och hög kvalitet. Socialdemokraterna i Kristianstad har som mål att kommunens anställda arbetar i en trygg och utvecklande organisation som satsar på sin personal. Då skapas förutsättningar för att leverera en hög kvalitet i uppdraget. Kristianstads kommuns anställda har de senaste åren fått möta ett hårdare arbetsklimat med besparingskrav som leder till ökade sjuktal. Omfattande nationella skattesänkningar har inneburit besparingar i kommunens verksamhet.

Vi vill se en god arbetsmiljö med trygga anställningar där målet är inriktat på tillsvidareanställningar. När det gäller rätten till en tillsvidareanställning, efter en visstidsanställning, ska samtliga dagar av visstidsanställningar summeras, oberoende av vilken form av visstidsanställning som varit fallet. Vi vill att konceptet Vita Jobb förs in i den kommunala upphandlingspolicyn. Genom att tillämpa Vita Jobb-konceptet så förstärks de sociala kraven i upphandlingarna. Det innebär bland annat krav på en god arbetsmiljö och kollektivavtal. En trygg och säker arbetsmiljö innebär ett aktivt arbete mot ohälsa i alla former. Det behövs fortsatt riktade insatser till grupper där ohälsan är hög. Det är viktigt att våra anställda ska kunna arbeta och vara friska fram till pensionering.

Villkoren i arbetslivet ska vara lika för kvinnor och män, för unga och äldre, för svenskfödda och de som är födda i ett annat land. Mångfalden berikar på en arbetsplats. Mångas erfarenheter blir allas erfarenheter, det skapar dynamik och utveckling. Kommunen som arbetsgivare ska spegla samhället i stort för då berikas organisationen. För att bäst ta tillvara den dynamiken måste villkoren vara lika. Lönerna ska vara jämställda. Det är nödvändigt att fortsätta arbetet med att utjämna osakliga löneklyftor mellan kvinnor och män. Ett klimat där ens unika kunskaper och erfarenheter kommer till sin rätt ska stimuleras och stödjas. Ett målmedvetet arbete med att undanröja fördomar och myter ska genomföras i kommunens förvaltningar. Fortfarande är det vanligt i många kvinnodominerade yrken med deltidsanställningar. Det försämrar kvinnors möjligheter till ett självständigt liv. Med en heltidstjänst förbättras också utvecklingsmöjligheterna i arbetet. Därför ska heltid vara norm och en rättighet för kommunanställda i Kristianstad – deltid ska vara en möjlighet.

En socialdemokratisk politik innebär att vi vill skapa goda livschanser för våra medborgare. Det vill vi göra genom att utveckla samarbetet med näringsliv, med statliga myndigheter, ideella föreningar och andra organisationer. Samverkan är en förutsättning för ett hållbart arbetsliv och för att kommunen ska bli en god arbetsgivare. Kristianstads kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som ser till att arbete ska gå att förena med familj och fritid!

Vi vill:

- **Att det ska vara ordning och reda i kommunens finanser**
- **Att det ska vara trygga anställningar och en säker arbetsmiljö**
- **Att heltid ska vara en rättighet – deltid en möjlighet**
- **Att konceptet Vita Jobb tillämpas vid kommunens samtliga upphandlingar**
- **Att den gemensamt finansierade välfärden i huvudsak ska bedrivas i offentlig regi och utmaningsrätten tas bort**
- **Arbeta för att minimera delade turer på grundschema**
- **Verka för enklare karriärvägar**
- **Satsa på kompetensutveckling och spetskompetens**
- **Att jämställdhet och mångfald i arbetslivet ska vara en självklarhet**
- **Utjämna löneskillnader mellan män och kvinnor**
- **Att Kristianstad ska skriva under CEMR jämställdhetsdeklaration**
- **Att Kristianstads kommuns verksamheter ska vara öppna för insyn, dialog och inflytande**